

gelijke gevallen is de nieuwe audiometer in sociaal opzicht dus een nuttig instrument. Het kan zoals van zelf spreekt de grote audiometer niet vervangen.

SOCIAAL-ECONOMISCHE VRAAGSTUKKEN VAN HET ALCOHOLISME. — J. DUBLINEAU en R. ANGELERQUES hebben een enquête ingesteld naar een aantal factoren, die van invloed zijn bij de vorming van de persoonlijkheid van alcoholisten. Zij hebben daartoe drie groepen vragen voorgelegd aan ongeveer 200 drinkers, die opgesloten waren in de „Service spécial des aliénés alcooliques du département de la Seine”. De eerste groep vragen diende om de aanleiding tot de opsluiting te weten te komen benevens de duur van de ziekte en de mate van ziekte-inzicht. De tweede groep bevatte anamnestiche vragen, die werden gesteld om een ziektegeschiedenis alsmede een politioneel relaas samen te stellen. De derde groep bevatte vragen omtrent de aanleiding of oorzaak van het zich bedrinken, zoals moeilijkheden in gezin of beroep.

De uitkomsten van de enquête wijzen er op, dat de oorzaken van de pathologische dronkenschap nooit op zich zelf staan, maar steeds zijn samengesteld uit een complex van omstandigheden en van de aanleg van de drinkers. De schrijvers beschouwen alcoholisme dan ook evenals H. DUCHÊNE (*Arch. de méd. sociale*, 5, 225, 1949) als een sociaal phenomeen. Als men gedurende lange tijd de frequentie waarmede dronkenschap voorkomt, in een kromme uiteenzet, kan men waarnemen, dat deze zich gelijkvormig beweegt aan de curves van andere psychische stoornissen, van zelfmoord, geboorte-index en van sociale factoren, zoals werkloosheid enz.

Opmerkelijk is, dat de meeste drinkers verklaarden niet meer dan één liter per dag te gebruiken (meestal rode wijn), een „quantité décrétee naguère non nocive pour l'homme adulte normal par l'Académie de médecine” (*Arch. de méd. sociale*, 6, 250, 1950).

M. M. HILFMAN

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

INBLAZING VAN LUCHT ONDER DE HUID ALS BEHANDELINGSMETHODE VAN PLEURITIS

Het artikel over dit onderwerp van dr J. C. GERRITS (*N. T. v. G.*, 95, 515, 1951) bracht mij een behandelingsmethode in herinnering, die wij in Indonesië nog al eens zagen. Op de bevolkingspoliënieken kwamen vaak patiënten, die een zekere gelijkenis toonden met een zebra, als gevolg van paarsrode tot meer bruin gekleurde strepen op de borstkas in het beloop van de intercostale ruimten. De klachten der patiënten bestonden uit hoesten of pijn in de borst, om welke reden ook. De behandeling, die geschiedt door een met cocosolie gesmeerde cent stevig drukkend masserend („pitjet”) langs de intercostale ruimte te bewegen, tot een door petechiae rood gekleurde striem ontstaat, had dan klaarblijkelijk niet voldaan. Onder deze hoesters heb ik weliswaar nooit een lijder aan pleuritis gevonden, maar wellicht kan de op deze wijze opgewekte cuto-viscerale reflex ook hierbij een heilzame behandeling vormen.

Doetinchem, 18 Februari 1951

G. J. HERINGA

DIAGNOSTIEK EN THERAPIE VAN TUBERCULOSE VAN ORGANEN ONDER IN DE BUIK

De juistheid van de belangrijke uitspraak van STOLTE en CASTELEIN, dat bij iedere tuberculeuze vrouw het onderzoek op endometritis tuberculosa moet worden verricht (dit *Tijdschrift* 95, 460, 1951) wordt door het volgende bevestigd:

In Juliana-Oord vonden wij bij een tweemaal herhaald onderzoek van 66 patiënten met tuberculose van het skelet niet minder dan 20 (= 30 pCt) met